

naš tednik

LETO XXXIV. — Številka 42 21. oktobra 1982 Cena 5.— šil. (7 din)
Poština plačana v gotovini Celovec P. b. b.
Erscheinungsort Klagenfurt Verlagspostamt 9020 Klagenfurt

Dober večer sosed

stran 2

Prihodnost Poljske -
II. del

stran 2

Kaj pravijo naši trgovci
k ukrepom jugoslovanske
vlade

stran 3

Dobročlani v Nemčiji

stran 6

Komplicirani igralci

stran 8

Stara pesem...

Letos poleti je Slovenska prosvetna zveza prosila velikovško občino za dvorano v Neue Burg. Nastopili naj bi otroci v okviru revije „Pokaži kaj znaš“. Kot smo zvedeli, pa je občina ponovno zabranila koroškim Slovincem vstop v dvorano. Tako kot lani, ko je zaprosila Krščanska kulturna zveza, so tudi letos prizadete otroške skupine. Župan Paulak je v razgovoru z Našim tednikom dejal, da slej ko prej velja sklep občinskega sveta z dne 14. 3. 1969, ko je velikovški občinski svet na protestiranje abverkemfarjev

sglasno sklenil, da brez soglasnega sklepa občinskega sveta Slovenci v dvorano ne smejo. Ta sklep velja tudi za Slovensko prosvetno zvezo. Stara pesem v času, kot je današnji. Socialistični volilni verzec „In Zeiten wie diesen“ bi se moral le glasiti „In Zeiten wie jenen...“

V torek, 26. oktobra bo v FS 2 ob 20.15 direktno prenos iz velike dvorane v Ried im Innkreis. Sodeloval bo tudi ženski kvartet Kežar.

Dr. Grilc o ukrepih jugoslovanske vlade:

»Prebivalci ob meji so močno prizadeti«

UVODNIK

Konec meseca oktobra je bolj ali manj „posvečen“ varčevanju. Te dni se dosti govori o smiselnosti ali nesmiselnosti varčevanja. Denarni zavodi vabijo od mladih pa do starih vse, naj varčujejo, celo stari pregovori o nujnosti varčevanja pridejo spet na dan.

Govoriti in pisati v današnjem, gospodarsko in svetovnopolično precej zagonetnem času o varčevanju, se marsikomu zdi kot nepotrebna športna vaja, saj, tako precej razširjeno mnenje ljudi, vlada tudi ne varčuje. Prav tako priljubljen šport pa je dolgo časa bilo in je deloma še — kupovanje na „puf“, na kredo, ker je bilo mišljenje, da bo

Ob tednu varčevanja

konjunktura lestvica vedno kazala na višje in da se bo nam pač zmeraj boljše godilo. Danes vemo, da temu na žalostni tako in da se niti zasebnik in ne država ne moreta in ne smeta zaplesti v nepregledne dolgove ter obveznosti. To zelo nazorno prikazuje zadnji dogodek v nekaterih državah ter ukrepi prizadetih vlad.

Brezdvomno in jasno kot beli dan je, da varčevanje ni nekakšna nepotrebna znanost, ampak za celotno gospodarstvo in blaginjo važna stvar, kajti kdor bo imel nekaj na strani, se bo lažje znašel v gospodarstvu, temu ne bo treba vsakega groša nešteto krat obrniti, preden ga bo uporabil.

Potrebno po varčevanju in s tem po gospodarski krepitvi in medsebojni pomoči in samopomoči smo koroški Slovenci spoznali že pred več kot sto leti, ko so daljnovidni možje v Št. Jakobu v Rožu ustanovili prvo slovensko in obenem najstarejšo avstrijsko posojilnico. Tej so sledile še druge po vsem našem ozemlju, ki se danes razvijajo v vse bolj pomembne denarne ustanove in s tem v trdne nosilce slovenskega gospodarstva na Koroškem.

Slovenski denarni zavodi nudijo svojim strankam ves bančni servis, kar je za vsakogar velikega pomena. Pregovor, da se Janezek pač laže uči in nauči kot Janez, velja prav posebej tudi za varčevanje. Otroku je treba že v mladih letih približati smisel in potrebo po varčevanju.

Kot pripomoček za motiviranje otroka k varčevanju pa bo prav gotovo najbolj primeren hranilnik. Mladi zemljan bo prej ali slej hvaležen za to.

Če pa kdo resno misli, da je varčevanje pač skopuštvu, se pa naj zaveda, da bo prej ali slej moral živeti iz rok v usta.

„Drastični ukrepi jugoslovanske vlade v zvezi z deviznim gospodarstvom so za Jugoslavijo verjetno potrebni, vendar moram ugotoviti, da bodo gotovo najbolj prizadete slovenske manjšine tako v Avstriji kot v Italiji. Ravno koroški Slovenci smo imeli in imamo zelo tesno kulturno povezavo s Slovenijo.“ To je izjavil predsednik Narodnega sveta dr. Matevž Grilc mdr. v slovenski oddaji celovškega radia v zvezi z zadnjimi gospodarsko-političnimi ukrepi jugoslovanske zvezne vlade. (O posameznih ukrepih ter reakciji domačih trgovcev poročamo na strani 3). Dejstvo je, da ti ukrepi negativno prizadenejo predvsem tudi naše domače trgovce oz. obmejno prebivalstvo sploh. S tem v zvezi je dr. Grilc rekel, da je nekje pozitivno zabeležiti, da obstajajo glede maloobmejnega prometa gotove izjeme, „če tudi niso take, kot bi jih morda pričakovali.“

Mi bi pričakovali v smislu dobrega gospodarskega razvoja ob meji ter predvsem tudi v interesu manjšine da bi maloobmejni promet sploh ne bil prizadet.“

Dr. Matevž Grilc, predsednik NSKS

Odkar so veljavni novi gospodarsko-politični ukrepi zvezne vlade SFRJ, je približno 90% manj prebivalcev iz Slovenije prestopilo mejni prehod na Ljubelju (glej stran 3).

Že slišimo, kako se razburjajo Wagner ter drugi uradni in poluradni predstavniki Koroške. Govorijo o „cesti enosmernici“, „bojijo“ se, da se bodo zaradi tega poslabšali odnosi med obema državama, medtem ko je Jugoslavija pri številnih ljudeh utrpela glede ugleda veliko škodo, kar gre predvsem tudi na račun koroških Slovencev. Uradni predstavniki Koroške govore o zaprti meji, so zaradi tega zelo žalostni ter razburjeni. Vendar: vemo tudi, da ravno ti, ki se danes tako razburjajo, v resnici vedno rovarijo proti čimbolj uspešnemu gospodarskemu sodelovanju med Koroško in Slovenijo. Tozadevnih parol KHD ter drugih „domovinskih“ organizacij nismo po-

zabili. Predvsem pa: „zadnji ukrepi ne bi morali biti tako drastični, če bi“, tako dr. Grilc, „svočas prišlo do tiste regionalne pogodbe, ki so jo pravzaprav vse tri stranke na Koroškem odklanjale. Mislim, da se takšne regionalne pogodbe, ki bi bile formalno še večje sredstvo kot maloobmejni promet, ne bi mogle enostransko kršiti.“ Lansko leto, ko se je razpravljalo o tej pogodbi, ko je npr. minister Staribacher bil pripravljen, se o tem resno pogovarjati, je uradna Koroška bila ošabna in je menila, da „Kärnten braucht kein Regionalabkommen“ (dipl. trg. Scheucher od koroške trgovske zbornice), Staribacherju pa so očitali, da „se Dunajčani spet vmešavajo v koroške zadeve“. KHD se je namreč bal „titoizacije“. In danes? Jamrajo, vendar trgovcem ter drugim domačinom s tem ni pomagano...

„Mi bomo“, tako dr. Grilc, „slej ko prej zagovarjali v interesu slovenske narodne skupnosti odprto mejo na vseh področjih, to se pravi na kulturnem, gospodarskem ter medčloveškem. Ob meji imamo mnogo prijateljev, tudi sorodstev in vse to so človeški problemi, ki jih moramo ob teh ukrepih prav tako upoštevati.“ Na vsak način je vprašanje tudi odprto politično in meddržavno vprašanje. Jugoslavija je tista država, ki je zelo propagirala odprto mejo. „Ti ukrepi“, tako dr. Grilc, „gotovo ne odgovarjajo tej politični zamisli, ker moramo reči, da le v veliki meri zaprejo to odprto mejo.“

Vprašanje enotnega slovenskega kulturnega prostora, je za nas Koroške Slovence posebno velikega pomena. V praksi pomeni to mdr. živo izmenjavo gostovanj ter kulturnih delavcev. Pri SAK igrajo špotniki iz Slovenije, veliko je kulturnih delavcev iz Slovenije, ki pomagajo našim društvom. S tem v zvezi je dr. Grilc poudaril, da „smo se že pogovarjali z ustreznimi gremiji v Sloveniji in se domenili, da dobijo ti delavci posebna potrdila, ki jim bodo omogočila, da jim ne bo treba polagati depozita na meji.“

Važno srečanje

Ravnatelj Herman Grm

Nad 80 slovenskih učiteljev se je zadnji petek odzvalo povabilu obeh slovenskih osrednjih organizacij na srečanje, kjer so skupno izmenjali svoja mnenja o raznih šolskih problemih. Vrh tega sta dir. V. Vavti in dir. Herman Grm predstavila novi učni knjigi „Slovenščina za ljudske šole 2“ ter „Oblikujemo svoj jezik“. (Slovenščina za glavne šole 1. in 2. razred). Ti dve knjigi sta izraz samopomoči, kot je poudaril ravnatelj Kukovica, ki je skupno z Wedenigom vodil to srečanje. Doslej namreč slovenski učitelji niso imeli primernih učbenikov. Na vsak način

Ravnatelj Valentin Vauti

velja delovnim skupinam, ki ju vodita ravnatelj V. Vavti in H. Grm, vsa čast, učni knjigi bosta našim učiteljem v veliko pomoč in prav bi bilo, tako Mirko Kert, če bi se ustvarilo še več podobnih delovnih skupin.

Na srečanju učiteljev smo mdr. tudi zvedeli, da se je letos v Žitari vasi sorazmerno zelo visoko število otrok prijavilo k dvojezičnemu pouku — kljub gonji iz zloglasni propagandi proti ravnatelju Kukovici oz. dvojezičnim napisom v šoli. Nadalje so navzoči učitelji enotno zavrnilo pismo deželnega glavarja Wagner-

ja, ki ga je poslal tistim učiteljem, ki so podpisali solidarnostno izjavo za ravnatelja Kukovico.

Srečanja sta se udeležili tudi predsednika obeh slovenskih osrednjih organizacij, dr. Matevž Grilc in dipl. inž. Feliks Wieser. Oba sta poudarila potrebo in važnost takega srečanja. Saj mora biti šolsko vprašanje eno najbolj važnih vprašanj za naše narodne organizacije. Predvsem vprašanje prijav k dvojezičnemu pouku: „Skrbeti moramo za to, da bo čim več prijav k dvojezičnemu pouku. Osrednje organizacije delajo v tem smislu vse premalo načrtno in nikakor se ne smemo zadovoljiti s statistikami“, tako dr. Grilc. Dr. Avguštin Malle je predstavil Slovenski znanstveni inštitut.

Mirne vesti lahko zabeležimo, da je bilo to srečanje prijetno, potrebno in uspešno. Naj zaključimo poročilo z besedami ravnatelja Mirka Srienca, ki je na srečanju rekel: „V zadnjih letih gredo vabila na srečanja učiteljev preko Deželnega šolskega sveta. Prav je, da sta nas tokrat povabili slovenski osrednji organizaciji in upam, da se bomo še večkrat videli na takem srečanju.“

TEDNIKOV KOMENTAR

Piše
Dr. Janko Zerzer

Pod lepim geslom „Dober večer, sosed“ že več let prirejajo slovenska prosvetna društva ob nacionalnem prazniku kulturno srečanje s sosednimi društvi in pevske skupinami in s tem hočejo opozoriti na iskreno željo koroških Slovencev, da ustvarijo in izgrajujejo dobrososedske odnose do vseh tistih ljudi v deželi, ki so dobre volje.

zgodovinskih izkušnjah in spoznanjih ne more in ne sme več biti proslavljanje neke zmage, kajti delitev v zmagovalce in premagane zboljšanja odnosov med Korošci z različno materinščino nikdar ne bo pripuščala.

Le zavest skupne domovine, ki jo vsi enako ljubimo in ki smo ji tudi vsi enako zvesti, nas bo

Nacionalni praznik obvezuje tudi Avstrijo

Ob tej priložnosti pa naj se opozarja tudi na dejstvo, da morejo biti zgrajeni prijateljski odnosi samo na temelju enakopravnosti, medsebojnega spoštovanja in polnega priznanja. Iz tega pa sledi, da pričakujemo, da nam to enakopravnost, potrdi z ustreznimi ukrepi tudi državna oblast.

Nacionalni praznik ne obvezuje le nas, da izpovemo svojo lojalnost do domovine Avstrije, obvezuje tudi našo državo, da pristojne oblasti preudarijo, če je res vse v tako lepem redu, kot se po svetu zatrjuje.

Izbrali pa smo termin za današnjo prireditev tudi zaradi tega v mesecu oktobru, ker se nam po dveh generacijah zdi skrajni čas, da po vsej deželi damo spominu na 10. oktober 1920 drugo obliko in drugo vsebino. Ta dan po vseh

družila in ustvarila v deželi tisto razpoloženje, ki bo omogočilo zadovoljive rešitve tudi na tistih področjih, ki so po našem prepričanju do danes nezadovoljivo rešena.

In kaj bi moglo bolj služiti takemu zboljšanju ozračja med ljudmi kot osebna srečanja. Lansko leto je imelo ob tej priložnosti Slovensko prosvetno društvo Št. Janž MGV Harmonije v gosteh, letos pa je drugo slovensko prosvetno društvo v občini, sveška Kočna, povabila Singkreis Ebene Reichenau in k sodelovanju pritegnila še šentjanske tamburaše. K tej prireditvi, ki naj bi napeljala nova in utrdila stara prijateljstva, Vas vse prav prisrčno pozdravljam.

Govor, ki ga je imel zadnjo soboto na prireditvi „Dober večer, sosed“ na Bistrici v Rožu.)

Dober večer, sosed

V soboto zvečer je SPD „Kočna“ priredila v občinskem domu na Bistrici v Rožu prireditev Dober večer sosed. V gosteh sta bila Singkreis Ebene Reichenau in pa šentjanski tamburaši. Častno pokroviteljstvo je prevzel župan Baurecht, ki je spregovoril v obeh deželnih jeziki in je med drugim rekel, da je 26. oktober praznik vseh Avstrijcev in da je naša država med drugo svetovno vojno doprinesla veliko žrtev za osvoboditev.

Reichenauski župan se zaradi obolevnosti ni mogel udeležiti srečanja, je pa pustil sporočiti, da se že veseli obiska Svečanov v Ebene Reichenau. Kot kaže, bodo Svečani verjetno sodelovali pri adventnem petju v Ebene Reichenau. Navzoči so sobotno prireditev zelo dobro ocenili in jo pozdravili.

Govor predsednika Kočne, dr. Zerzerja objavljamo kot komentar. Predsednik Kočne je pozdravil vrsto častnih gostov, ki so se ude-

ležili med drugimi te prireditve, tako bistriškega župana Baurechta, generalnega konzula SFRJ Marka Kržišnika, nosilca KEL Karla Smolleja, predsednika KKZ Lovra Kaslija, domačega župnika p. Ivana Antoliča in predstavnike sosednjih društev.

Sobotno prireditev je posredoval Celovski radio.

Opozorili bi vas, dragi bralci in prijatelji Našega tednika, na ostale prireditve „Dober večer sosed“, ki se bodo vrstile ob državnem prazniku.

mešani pevski zbor »roč« singgemeinschaft döbriach

nedelja/sonntag, 24. 10., 19.30^h
kulturni dom/kulturhaus

šentjakob / st. jakob

dober večer sosed

prireditev k 26. oktobru

guten abend nachbar

veranstaltung zum 26. oktober

Kulturne prireditve ob avstrijskem nacionalnem prazniku:

„DOBER VEČER SOSED“

v soboto, 23. 10. 1982, ob 20. uri v mestni hiši v Borovljah.

Prireditelj: SPD „Borovlje“ v Borovljah

Sodelujejo: MPZ „Stahlklang“ iz Borovlj, Doppelquintett Singerberg, MoPZ SPD „Borovlje“, Trio „Oraže“, Ansambel „Drava“, Pevska skupina SPD „Vrtčača“, Sestri Čertov

v nedeljo, 24. 10., ob 20. uri v Kulturnem domu v Dobrli vasi.

Prireditelj: SPD „Srce“ v Dobrli vasi.

Sodelujejo: AGV Volksliederchor Kühnsdorf, MPZ „Srce“ Dobrli vas Pokroviteljstvo ima deželni poslanec Josef Pfeifer.

v ponedeljek, 25. 10., ob 20. uri v Farni dvorani v Železni Kapli.

Prireditelj: SPD „Zarja“ v Železni Kapli

Sodelujejo: MGV Lind/Drautal, Gemischter Chor Eisenkappel, Obirski ženski oktet, Moški zbor SPD „Trta“ iz Žitare vasi in Mešani pevski zbor SPD „Zarja“

Slavnostni govor bo imel predsednik Koroškega deželnega zbora JOSEF GUTTENBRUNNER

Prihodnost Poljske – II. del

Nacija je razdeljena na vladajočo in vladano kasto

»Seveda, nikake skrivnosti ne izdajamo, če povemo, da je nacija razdeljena na vladajočo in vladano kasto. In pri vsem tem je oblast odločena, da obdrži, kar ima v pesti tudi za ceno gospodarskega poloma; zato je vlada poskušala »prijazno« nagovoriti ljudstvo, naj se oprime dela, često uporabljajoč pri tem argumente, ki so izraženi v tej režimski pasaji na neki televizijski razpravi: »... vlada se bo že nekako preskrbela, ljudstvo pa se naj raje trdo oprime dela...«

Samo po sebi je razvidno, da je skrajni čas za državno ekonomijo, da se ljudje z vso nemo lotijo dela. Vsesplošna situacija in posebno še kritično stanje države, pa v

vsakomer povzročila popolno brezvoljnost. Človeku ni treba biti Milosz ali Jaruzelski, da bi razumel, da v današnjem svetu ni mogoče doseči zadostne nacionalne produktivnosti s kakim srednjim naprom. Prav tako se ne kaže vdajati iluziji, da je mogoče iz Poljske na-

Margaret P. Boysen

praviti Japonsko. Prašič pač nima kril, da bi mogel kdaj leteti, in čakanje na tak čudež nas zna hitro zasuti z grenkim sadjem. Prosperiteta s kolikor toliko standarda je dosegljiva le s trdim delom nekaj generacij zapored. Kar je treba storiti na Poljskem v tem hipu, je ureditev lastnih delovnih razmer in zmogljivosti ter motivacije, ne glede na ekonomsko ozadje in podlago. Dolgo je že tega, kar je komunistična družba pozabila na takele pojme, kot je „profesionalna vrlina“, ne glede na to, ali gre za čevljarja ali pa za univerzitetnega profesorja. Bernard Show je dejal: „Srečen je človek, čigar delo je hkrati konjiček.“ To je jasen ideal, gotovo pa je, da mora biti delo nekaj več kot samo način in sredstvo preživetja.

Nisem specialistka niti političarka ali ekonomistka. Samo nekaj

temeljnih resnic, ki so jih na Poljskem že davno pokopali v pozabo, želim predočiti. Prav tako ne razpolagam z recepti, kako vse to doseči. Vse to mora opraviti vlada, ta ali katera druga, s tem ali s čim drugim, a uspešno in na pošten način. Gotovo je, da se ji ne kaže zatekati k čemu po vsej sili novemu, saj to ni najbolj primeren čas za eksperimentiranje. Svet je že davno razvil dosti dobro delujočih gospodarskih sistemov, ki lahko služijo Poljski za vzor in ki jih lahko na pravi način presadi na svoja tla.

To pa je samo nekaj in ne vse. V zavesti slehernega človeka so se ustalili določeni pojmi, ki so se v današnji Poljski zlili v neko abstraktno idejo. Mislim na patriotizem. Mnogi so naredili veliko napako, ko so poistovetili patriotizem z marksistično ideologijo. To smo drago plačali. Učimo poljske otroke ljubezni do domovine, morda se jih bo potem manj raztepljo po svetu; mogoče bo potem laže zavihetati kladivo v imenu dela za lastno deželo; morebiti se bodo potem mladi ljudje laže odločali, da se vključijo v delo za težko pridobljivo dediščino materedomovine. Toda ponovim naj, da je treba poučevati patriotizem, ne pa

komunizem; slednji naj se sam brani in izkazuje v koristnem delu.

Nekoč sem soočila skupino poljskih novinarjev s pogumno tezo. Čeprav je vzbudila viroh protestov, sem čvrsto vztrajala pri svojem. Menim namreč, da ni nobene bistvene razlike med podkupljivostjo pri ministrih, predsednikih, direktorjih, ki so se v zadnjih dveh letih na Poljskem vsi po vrsti diskreditirali, in pa med majhnimi prevarami, triki in barabijami, ki se dogajajo v vseh odenkih in porah družbenega življenja. Nobene razlike ni med nakupom kakega grškega otoka ali najbolj razkošne rezidence z bazenom — in „žicanjem“ denarja, krajo kulijske pisarni ali izmaknitvijo maslenega kolača v supermarketu. Oboje je preprosto — kraja — seveda z različnimi socialnimi posledicami, a vendarle... Z mojega etičnega stališča pride do razlike le zaradi različnega socialnega položaja in zaradi različne priložnosti. Kdor vzame kolač, bo z druge police, če bo imel priložnost, vzela tudi zlato. Po našem prepričanju, bognedaj o čemerkoli jasno govoriti. In tako je ta družba skovala nov pojem: „urediti“. Kako dolgo bomo celo v poljskih otroških vrtcih še učili otroke: „Tvoj očka dela na takem in takem mestu, reci mu, če bi UREDIL to in to...“ Prostor mi ne dopušča, da bi prikazala vso zapletenost zgod-

vinskih, družbenih in gospodarskih dejavnikov, ki sooblikujejo take razmere. Vsakdo ve, da iz nič ni nič. Vsak narod trpi za lastno boleznijo, poljska družba pa je tik pred zlomom. O tem bi lahko pisala knjige. A nima pomena. Še vedno sem Poljakinja, čeprav sem prvič, kar sem v tujini, odstranila znak PL s svojega avta.

Na srečo lahko najdem nekaj tolažbe v tem, da je še kaj poštenjakov. Ne vem pa, kaj vse Poljake še čaka. Dejstvo je, da ne more biti moralne obnove, dokler ne bo urejeno civilno življenje, dokler bodo ljudje množično frustrirani in dokler jim ne bo vrnjeno dostojanstvo. Tu pa se začarani hudičev krog zapira. Rešitev vidim samo v tem, da je vlada tu zaradi ljudstva, urad zaradi stranke, trgovine zaradi kupca itd. — nikakor pa ne narobe!

Konec

NAŠ TEDNIK izhaja vsak četrtek. Naroča se na naslov: „Naš tednik“, Celovec, Viktringer Ring 26. 9020 Klagenfurt. — Telefon uredništva, oglasnega oddelka in uprave 72 5 65. Naš zastopnik za Jugoslavijo ADIT-DZS, Gradišče 10, 61.000 Ljubljana, tel. 22207. Lastnik in izdajatelj: Narodni dvet koroških Slovencev. — Odgovorni urednik: Hanzl Artač, Obirsko 23, 9135 Železna Kapla. — Tisk: Tiskarna Družbe sv. Mohorja v Celovcu. Vsi Viktringer Ring 26.

Kako naj ocenjujemo novo situacijo?

Omejevanje s posledicami

Prvim ukrepom jugoslovanske vlade o omejitvi iznosa dinarjev iz države na 1500 letno, je prejšnji petek sledil mnogo hujši ukrep o dinarskem depozitu pri vsakem izstopu iz države. — Jugoslovanska vlada je sklenila, da morajo jugoslovanski državljani pri prvem potovanju v inozemstvo položiti na banki, pošti ali pa na meji 5000 dinarjev, ki se vrnejo brezobrestno po enem letu. Za vsako nadaljnje potovanje pa je treba plačati oziroma deponirati vsakokrat po 2000 dinarjev več. Pojasnjujejo, da naj bi bil to začasen ukrep, ki naj bi veljal samo nekaj časa.

Vsaki državi moramo priznavati pravico, da brani svoje gospodarske interese z različnimi ukrepi. Gre pa pri tem predvsem za način branjenja teh interesov. V tem primeru je omejeno gibanje na meji iz finančnih razlogov.

Kako naj mi koroški Slovenci ocenjujemo to novo situacijo?

● Ker imamo dobre stike z matičnim narodom v Sloveniji, bodo ti stiki na vsak način otežkočeni.

● gospodarsko gledano to pomeni na vsak način malo katastrofo za naše trgovine v obmejnem pasu. Promet bo rapidno padel, če bo to stanje trajalo dalj časa. Šele pred kratkim je bil odprt v Pliberku nov zadržni supermarket... Vsa leta je bila navada, da so Jugoslovani pri nas kupovali reči, ki jih na oni strani meje ni bilo, in da smo mi kupovali v Jugoslaviji, kaj je bilo tam ceneje kakor pri nas.

● Nekoliko je od teh ukrepov izvzet maloobmejni promet. To pomeni, da prebivalci obmejnih občin v Sloveniji lahko prestopijo letno petkrat mejo brez plačanja depozita. Zato letos za te občane ne bo tako hudo, ker bodo v ostalih dveh mesecih do konca leta še petkrat lahko prišli brez davka v Avstrijo. Bo pač najbrž tako, da se družinski čalni ne bodo več vozili skupaj, ampak se bo pri tričlanski družini vsakdo sam peljal če mejo in bodo

tako npr. lahko skupaj 15-krat šli nakupovat.

● Bolje bi seveda bilo, če bi prišlo do posebnega gospodarskega sporazuma med Avstrijo in Jugoslavijo za obmejno področje, ker bi v tem primeru Slovenija nasproti beograjski vladi lažje branila oziroma zagovarjala take izjeme, kot je zdaj maloobmejni promet, ker se je namreč samo Sloveniji in Hrvaški treba zahvaliti, da po maloobmejnem prometu lahko prestopijo petkrat mejo brez plačila depozita.

● Izjeme pri plačevanju depozita veljajo seveda za službena potovanja. Kakor se govori, bodo najbrž izjeme tudi za športna in pevška društva pri skupinskih mejnih

nadaljnem prestopu pa samo še 200 dinarjev, jim ostane samo še iznašanje deviz, ki jih imajo na deviznih računih. Ker je devizno varčevanje v Jugoslaviji mnogo bolj razširjeno kakor dinarsko (zaenkrat se v Jugoslaviji ne kontrolira, ali je kdo prišel do deviz legalno ali „s črnim“ menjanjem), ne bo problema s plačevanjem nakupov. Da pa deviz ne bi preveč dvigovali z deviznih računov, so izdali nov ukrep, ki omejuje mesečno dviganje deviz na maksimalno 250 dolarjev ali AS 4500.—

● Ker so napovedane strožje carinske kontrole na meji in bodo strožje nadzorovali iznos in seveda tudi vnos dinarjev od avstrijske strani, se bo zmanjšala seveda tudi bančna menjava v naših bankah.

Upati je, da je ukrep zares začasen in da ga bodo ukinili ob začetku prihodnje sezone. Čez zimo bo veljal in bo močno prizadel tudi zimski turizem pri nas. Ker pa Avstriji poleti radi gredo na jugoslovansko morje, je pričakovati, da bo ta ukrep dotlej ukinjen, ker turizem ni cesta enosmernica. Možna mora biti svobodno in neomejene gibanje v obe smeri.

Pričakujemo pa tudi od gospodarskih odborov koroških Slovencev, da bodo skušali doseči določene olajšave za naše obrtnike na obmejnem področju.

CELOVEC

Krščanska kulturna zveza v Celovcu prireja ob 75-letnici ustanovitve Slovenske Krščansko-socialne zveze za Koroško

SREČANJE MLADINSKIH ZBOROV
v nedeljo, 7. novembra 1982, ob 14.30 uri v Domu glasbe v Celovcu.

Nastopajo otroške in mladinske skupine iz Suhe, Žvabeka, Globasnice, Št. Lipša, Žitare vasi, Dobrle vasi, Škocijana, Št. Vida v P., Velikovca, Celovca, Šmarjete v Rožu, Sel, Sveč, Škofič, Št. Jakoba v Rožu, Rožeka in Zilске Bistrice.

prestopih. Vse to pa bo seveda povezano s precejšnjim birokratizmom.

● Ker Jugoslovani po predpisih samo enkrat na leto lahko nesejo čez mejo 1500 dinarjev, pri vsakem

Franc Krušič — Rupijev atej — umrl

V ponedeljek je v Velinji vasi v občini Bilčovs nepričakovano umrl v 91. letu starosti Franc Krušič, Rupijev atej. Franc Krušič se je rodil 6. julija 1892 pri Rupiju v Velinji vasi.

Leta 1912 je soustanovil domače kulturno društvo Bilka, 1928 so ga izvolili za bilčovskega župana. Občino Bilčovs je vodil kot župan do 1938. Kot občinski tajnik mu je pomagal znani kulturni delavec med koroškimi Slovenci Janko Ogris — Miklavž.

Po osvoboditvi od fašizma so mu ponovno ponudili mesto župana, vendar je častno funkcijo odklonil, 1949 pa je bil med soustanovitelji Narodnega sveta koroških Slovencev in bil ves čas tudi njegov zaupnik. Od leta 1979 je občinski odbornik tudi njegov sin, Anton Krušič. Ob njegovi 90-letnici so ga predlagali za častnega občana Bilčovsa, poimenovanje je prehitela njegova nepričakovana smrt.

Franc Krušič †

Pogreb Franca Krušiča je bil včeraj ob 14. uri na vaškem pokopališču v Velinji vasi. (O pogrebu bomo poročali v naslednji številki NT.)

Kaj pravijo naši trgovci

Vprašali smo nekaj domačih trgovcev, kaj pravijo k zadnjim gospodarskopolitičnim ukrepom jugoslovanske vlade.

Veronika Hornböck, lastnica gostilne in trgovine Malle v Podljudelju.

Ti ukrepi so za nas zelo usodni. Medtem ko nas je obiskalo prej dnevno 400 do 500 ljudi z onstran meje, jih je bilo zadnji ponedeljek 60. Na vsak način je dobrih 80 odstotkov manj prometa. Tisti, ki še pridejo, kupijo v prvi vrsti pralni prašek, banane; sedaj ne kupujejo več toliko kot prej, očitno se tega ne upajo. Upam, da bodo v Jugoslaviji kmalu spremenili ta zakon, sicer se lahko zgodi, da bomo morali odsloviti polovico nastavljenec (sedaj jih imamo dvanajst).

Marija Krivograd, Šmihel pri Pliberku.

Slabo izgleda. Prej je od vseh kupcev prišlo 50 do 60 odstotkov iz sosednje Slovenije, sedaj pa je teh za 80 odstotkov manj, pridejo samo še tisti, ki imajo karto za maloobmejni promet,

ki pa ne kupujejo. Kupujejo v prvi vrsti kavo, ramo, banane, pralni prašek, kozmetiko, skratka stvari, ki jih doma ne dobijo ali pa so veliko dražje kot pri nas. Sicer pa so zelo hudi zaradi zadnjih ukrepov. Pravijo, to pride od tega, ker politiki odločajo o gospodarstvu. Mi prodajamo tudi stroje, ne vem pa, kako se bo reč tozadevno razvijala.

Stane Čik, poslovodja Kmečke gospodarske zadruge Pliberk

Gotovo stvar ni enostavna in upam, da juha ni tako vroča kot se kuha. K nam prihajajo sedaj glede kupcev onstran meje samo še tisti s kartami za maloobmejni promet: kupujejo v prvi vrsti krmita ter stavbeni material. Rad bi pa tudi poudaril, da naj se naših ponudb predvsem poslužijo naši domači ljudje, katerim smo vedno na razpolago z dobrim nasvetom in bogato ponudbo.

Milan Wutte, gostilničar v Vesielah:

Name to sploh ne vpliva. Imam trenutno iz Slovenije naročena dva omnibusa in po mojem ne bodo odpovedali naročila. Glede bodočnosti še ne mo-

rem reči kaj konkretnega, vendar mislim, da se bo stvar polegla. V prvi vrsti je premostitev težav odvisna od posameznega gospodarstvenika. Sicer pa imam jaz izletnike, torej nisem tako odvisen kot npr. trgovci, ki so odvisni od rednih obiskov. Rad bi še rekel, da na eni strani odobravam te ukrepe, na drugi strani pa se zavedam, da bo to nekatere ljudi teplo. Treba je namreč reči, da so kupci iz Slovenije pri nas kupovali mdr. veliko nepotrebnih stvari, ki bi jih npr. v „Nami“ na Ravnah dobili ceneje.

Franc Kušej, SPAR, Pliberk:

Mi smo še toliko na boljšem, ker je na slovenski strani večje obmejno področje, ki pride za nas v Pliberku v poštev. Odkar so v Jugoslaviji uveljavili te ukrepe, je v naši trgovini 50 % manj prometa glede dinarjev, nasplošno pa je nazadoval promet za 30 odstotkov. Tisti, ki še pridejo, pa manj kupujejo: kupujejo le še stvari, ki jih spodaj ne dobijo ali pa so dražje: npr. plin za štedilnike, pomaranče, limono, kavo ter mdr. sveče za Vse svete. Kako bo šlo naprej, ne vem, mislim pa, če se ne bo kaj spremenilo, bom moral po 3 mesecih po vsej verjetnosti ukrepati tudi glede naših nastavljenec. J. Kulmesch

Nič enotnosti med brati

Kein einig Volk von Brüdern

22./23. Oktober 1982

SIMPOZIJ O PROBLEMU VEČINA-MANJŠINA OB KOROŠKEM PRIMERU

Prireditelj: Delovna skupina o narodnostnem vprašanju.
Kraj: Univerza za izobraževalne vede v Celovcu.

PROGRAM:

Petek, 22. oktobra 1982

9.00 Pozdrav

Referati z razpravo, predavalnica 1

9.15 Mario Erdheim (Zürich):

Kultura in etničnost iz etnopsihoanalitičnega vidika

10.15 Klaus Ottomeyer (Berlin):

Družboslovni aspekti identitete v razmerju večina-manjšina

11.15 Gero Fischer (Dunaj): Jezik in identiteta

12.00 do 14.00 Odmor

14.00 do 18.00 Delovni krožki o temah:

a) individualni/biografski/psihični aspekti identitete (predvsem ob koroških primerih)

b) družbeni/ekonomski/socialni aspekti razvoja identitete (predvsem ob koroških primerih)

c) jezik/kulturno delovanje in identiteta (predvsem ob koroških primerih)

20.00 večerna prireditev: nastopajo slovenski literati, kantavtorji in pevci.

Od 18. do 23. 10. je v avli UNI razstava o koroških Slovencih.

Sobota, 23. oktobra 1982

Referati z razpravo, predavalnica 4

9.00 Christian Ehalt (Dunaj): Identiteta in javni rituali

10.00 Guy Heraud (Pau): O položaju manjšin v Evropi

11.00 do 12.00 Delovni krožki (kot zgoraj)

12.00 do 14.00 Odmor

14.00 do 16.15 Delovni krožki

16.30 Plenum, predavalnica UR z-109

— Ta časovni načrt je samo ogrodje simpozija.

Improvizacija je možna.

— Obisk simpozija je brezplačen, prosimo pa za prostovoljne prispevke (gradivo!).

— Udeleženci lahko kupijo knjigo „Kein einig Volk von Brüdern“ (Dunaj 1982) za ceno aš 200.— (običajna cena 240.—).

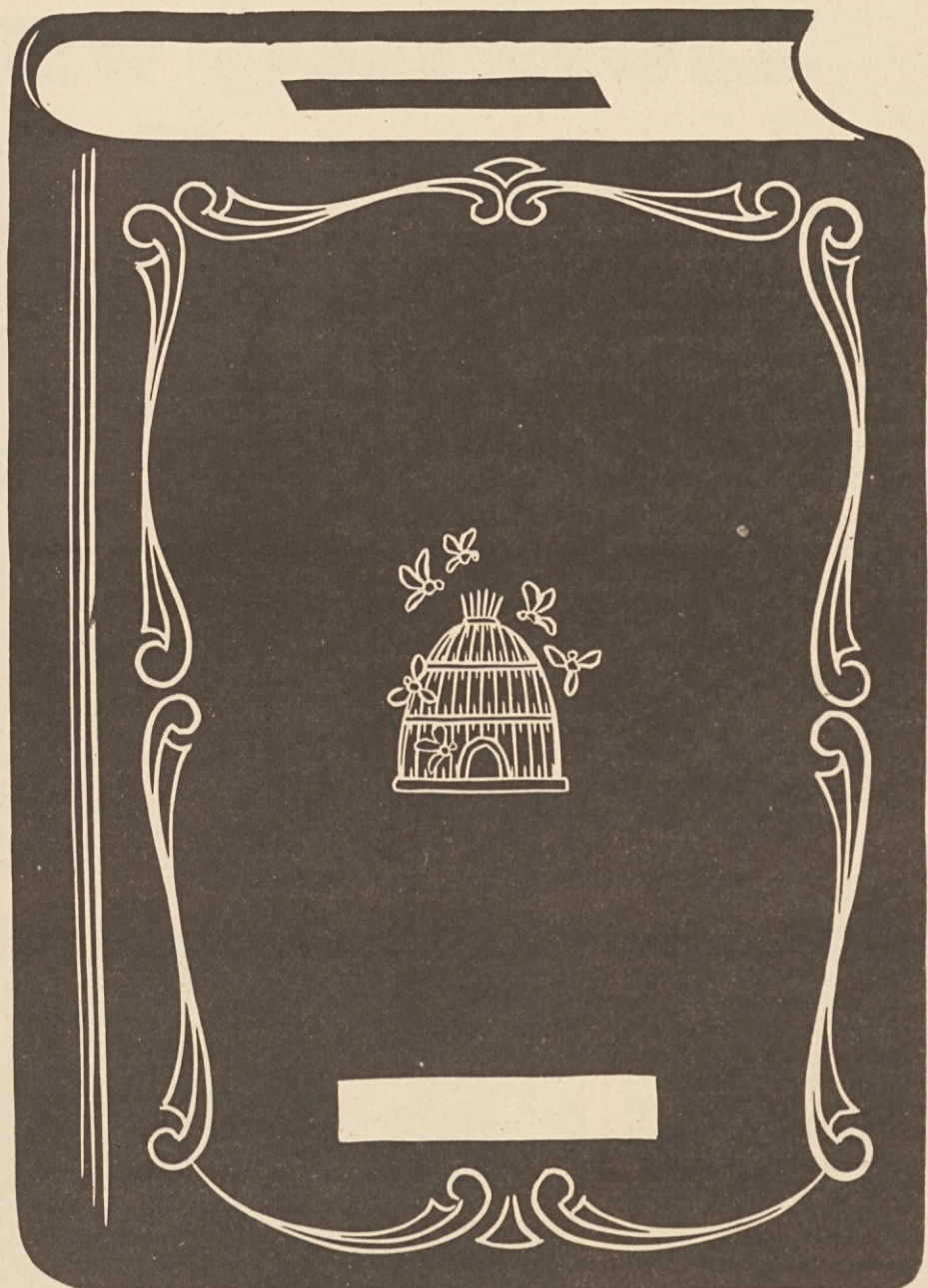
— Načrtujemo objavo referatov in — v danem primeru — bolj izdelanih rezultatov delovnih krožkov.

— Glavna naloga simpozija naj bo pridobivanje konkretnih predlogov k položaju na Koroškem.

Prosimo, da se prijavite na vsak način do 8. 10. 1982 (zaradi priprave potrebnega števila map z gradivom ter načrtovanja delovnih krožkov).

Varče- vanje

**včeraj,
danes
in jutri
— najboljše
zavaro-
vanje**

Posebno v
„tednu varčevanja“ od 25. do 31. oktobra 1982
pričakujejo rojake in prijatelje naše domače

POSOJILNICE

BILČOVS
BOROVLJE
CELOVEC

DOBRLA VAS
s poslovalnicama
SINČA VAS in
ŠT. PRIMOŽ

GALICIJA
GLINJE

GLOBASNICA
HODIŠE
ŠT. JAKOB V ROŽU
ŠT. JANŽ V ROŽU
KOSTANJE
KOTMARA VAS
LEDINCE
s poslovalnico
BAČE
LOČILO

MARIJA NA ZILJI
PLIBERK
PODLJUBELJ
PODRAVLJE
RADIŠE
SELE
ŠKOCIJAN
ŠKOFIČE
ŠMARJETA V ROŽU
ŠMIHEL PRI PLIBERKU

ŠTEBEN PRI BELJAKU
ŠT. TOMAŽ

VELIKOVEC
s poslovalnico
DJEKŠE

VOVBRE
ZILJSKA BISTRICA
ŽELEZNA KAPLA
ŽVABEK

in

ZVEZA SLOVENSКИH ZADRUG

Celovec, Pavličeva 5-7

in njena poslovalnica v novih prostorih

Beljak, Kaiser-Josef-Platz 6

SPD „Srce“ na srečanju zborov v Güterslohu (ZRN)

Žive naj vsi narodi

»Evropa poje / Europa singt«, to je bilo geslo srečanja zborov iz različnih evropskih držav v Güterslohu v Zvezni republiki Nemčiji. SPD »Srce« je zastopalo Avstrijo in je svoje poslanstvo odlično opravilo. Že drugič so se srečali v vestfalskem mestu Gütersloh zbori iz evropskih držav. Prvo srečanje je bilo leta 1978 in tedaj je bil krog sodelujočih precej ožji. Organizatorji, na čelu moški zbor Buchfinken iz Gütersloha, letos praznuje 110-letnico svojega obstoja, so srečanje pripravili odlično in vzdušje je bilo tako prijateljsko in odkrito, da je bil sloves precej težak. Prišli so zbori iz Finske, Nizozemske, Norveške, Madžarske, Benetk, angleški zbor in poleg Dobrolčanov so nastopili še trije zbori iz Gütersloha in okolice.

tudi angleška vojaška baza. Zato je sodeloval tudi angleški zbor. Pred vojno je mesto slovelo po izredno lepih predalastih hišah (Fachwerkhäuser). Na žalost pa so jih precej porušile bombe, ostalo pa je prispeval povojni nemški gospodarski čudež. Te hiše so bile stare deloma nad 400 let. Samo ulica pri luteranski cerkvi — del prebivalstva je evangeličanske veroizpovedi, je ohranila svoj izvorni značaj. V sosednjem mestecu Wiedenbrück pa so občani ohranili skoraj vse stare hiše, ki dajejo mestecu izredno privlačnost in posebnost. Hiš, ki so tu in tam zelo dotrajane, ne podirajo ampak jih z veliko ljubeznijo in znanjem obnavljajo. V bližini tega mesta je grad Rheda, nekoč središče istoimenske kneževine, ki je bila celo samostojna državnica. Pri mestu Steinhäger, kjer izdelujejo žganje Steinhäger, pa stoji izvorna vestfalska kmečka hiša, stara nad 500 let. Že od 1911 je hiša muzej.

Sobotni koncert v mestni dvorani

V četrtek zvečer se je »Srce« s Sienčnikovim avtobusom podalo na več kot 1000 km dolgo pot v Vestfalijo, kjer so Slovenci nekoč iskali delo. Vožnja je trajala dobrih 14 ur in pevke in pevci so izmučeni, a polni dobre volje prišli na cilj. Tam jih je že pričakovala gospa Addi Starz, žena mokrijanskega rojaka, ki že nad dvajset let živi tam. Gospa Starz je vse dni skrbela za »svoj« zbor, za kar ji gre velika zahvala. Po krepkem zajtrku so pevce sprejele razne družine. Gostoljubnost vestfalskih domačinov je vsakogar prevzela. Že popoldan, po kratkem počitku je pevce čakalo snemanje za ploščo, ki bo za božič prišla na trg. Snemanje je bilo v cerkvi Martina Lutherja, dobrolški pevci so zapeli božično pesem Rajske strune.

Zvečer je bil v sosednjem mestu Rietberg prvi koncert. Pogled na večstoglavo množico pevcev, ki so stali na odru šole, in petje v najrazličnejših jezikih, vse to je bilo enkratno doživetje. Tudi druga dva koncerta, v soboto zvečer v mestni dvorani v Güterslohu in v nedeljo popoldan v Ostwestfalenhalle v Kaunitzu sta bila nadvse dobro obiskana.

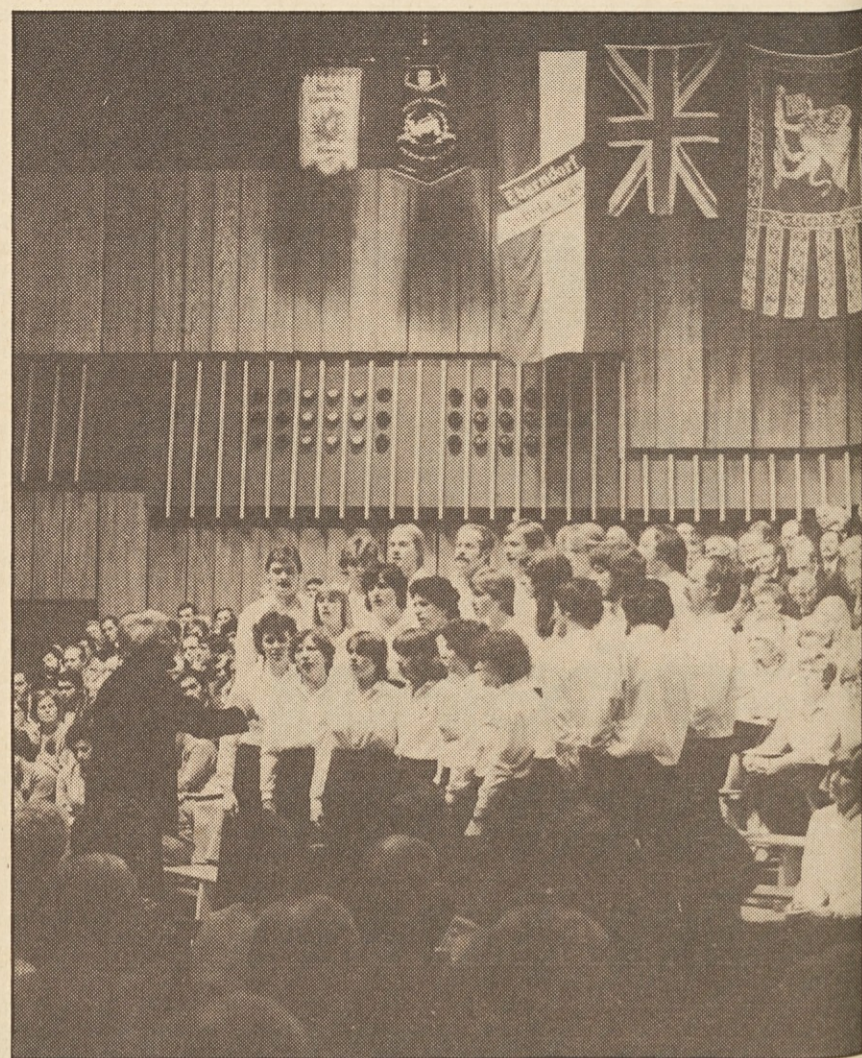
Župan mesta Gütersloh Gräwe je v soboto dopoldan sprejel delegacije sodelujočih zborov. Poudaril je povezovalno funkcijo in miroljubno poslanst-

Dr. Luka Sienčnik predaja županu mesta Gütersloh Graweju darilo društva »Srce«.

vo takih srečanj. V imenu SPD »Srce« je njegov častni predsednik dr. Luka Sienčnik predal županu v spomin sliko na steklu, ki jo je prav za to srečanje naredila njegova žena. Sprejema se je udeležil tudi dirigent Albin Kranjc, ki je večje vodil zbor, kar so potrdili vsi navzoči. Popoldan je bil ogled mesta in njegove okolice. Mesto Gütersloh je po vojni zelo naraslo in je danes važen gospodarski center. V njegovi bližini je

Gütersloh je bil nedvomno višek srečanja. Visele so zastave držav sodelujočih zborov, visela in plapolala pa je tudi zastava SPD »Srce« s slovensko in nemško oznako za Dobro vas. Nikogar to ni motilo, nasprotno, gledalci so to pozdravili. Dobrolski pevci so bili edinstven ambasador Avstrije, Koroške in Dobre vasi, saj so med drugim razdelili med navzoče ogromno reklamnega materiala in jih vabili na obisk. Do-

Zbor v mestni dvorani Gütersloh. Društvena dvojezična zastava nikogar ni motila.

brolski očetje so brezdvomno ravnali proti interesom občine in dežele, ko so odklonili predajo občinskega grba društvu.

V nedeljo dopoldan so pri maši peli skoraj vsi zbori in tako olepšali božjo službo. Dobrolčani so zapeli Rajske strune in Locus iste. Ubrano petje je vsakogar navdušilo in kot že po prejšnjih nastopih, so tudi tokrat navzoči čestitali dobrolskim pevcem. Popoldanski koncert v Ostwestfalenhalle v Kaunitzu je bil zaključni.

Nato pa je v mestni dvorani bil poslovljeni večer. V imenu SPD »Srce« se je dr. Luka Sienčnik zahvalil organizatorjem in zborom za povabilo, posebno se je zahvalil gostiteljem za njihovo izredno gostoljubje in je svoj nagovor zaključil s Prešernovo »Zdravico«. Z besedami »Vsi ste pri nas dobrodošli« se je v imenu zbora poslovil od vseh. Martin Pandel in Micka Hašej pa sta organizatorjem in pa zastopnikom zborov predala majhno darilce.

Dnevi v Güterslohu so bili veliko doživetje in velik doprinos k mirni bodočnosti evropskih narodov in narodnosti. Gostoljubnost domačinov je vsake-

ga prevzela. Jemanje slovesa je bilo v ponedeljek zjutraj kar trd oreh in prijateljske vezi, ki so se v teh dneh spletle, bodo držale — kar je bil tudi namen srečanja.

Franc Wakounig

Tekme SAK v Wolfsbergu

Nedelja, 24. 10. 1982:

10.30 mlad. SV Viktoria Vetrinj — mlad. SAK (v Vetrinju)

8.30 ATSV Wolfsberg pod 23 — SAK pod 23

10.15 ATSV I — SAK I

Tekme DSG Sele

Nedelja, 24. 10. 1982:

11.45 Mlad. DSG Sele — mlad. Podkrnos

13.15 DSG Sele pod 23 — SV Union Neca pod 23

15.00 DSG I — SV Union Neca I

Ob uri najkrajših senc

Alojz Rebula

5.

X

Prenesel je izzivanje neba. Prenesel je izzivanje zemlje. Ni prinesel vzkrikov, s katerimi je Eva rodila Kajna.

Mar je bila to njena nagrada za to, da je predala novo bitje minevanju in smrti?

Ni ga opajala misel, da je dobil sina — na Vrto bi bilo pomenilo nekaj imeti potomca, v Dolini je v tem videl samo usodo in nič več, usodo, ki sta jo zahtevali njuni naročji.

Počakal je, da si je Eva opomogla od poroda, potem pa je nekega dne rekel: »Grem, da nam poiščem novo domovanje.«

»Zakaj, Adam, ko nam tukaj ni sile?« je vprašala Eva v preplahu.

»Izginiti je treba od tukaj,« je odvrnil Adam.

Eva je videla, da ni bilo kaj ugovar-

jati, ob tistem podbradku, pahnjemem navzven, in je pustila Adama oditi.

S kijem v roki in z viharnim korakom se je odpravil, da ponovi v obratni smeri pot, ki sta jo bila pred letom prehodila z Evo.

Pred njim so bile nižine in onkraj ono peščeno goščavje s previsom, kjer sta bila z Evo prebila prvo noč po izgonu. Vračal se je tja, kjer bi tudi bila morala ostati, da ni on hlatal za onim prismojenim Zobom. Samo tista gošča brez listja je bila zanj, tista peščena puščoba z otrdelimi travami, samo sredi tistega zemeljskega brezupa jima Dolina ne bi lagala. Samo takšne flore je bilo vredno izgnanstvo. S semenom smrti v svojem mesu sta se mogla počutiti doma edino sredi tiste omrtvelosti tal in rastlinja — izzivanja bi tako in tako ostalo dovolj, zvezde bi ostale naprej, kjer so bile, izpod njih ni bilo kam. Toda če on ni mogel razpolagati z ne-

bom, je lahko razpolagal z zemljo. Lahko se je preselil tja, kjer ni bilo sledu Vrta. Lahko je obrnil hrbet vsemu tistemu rajskemu spakovanju in se zabil v prekleti gozd brez cveta in lista. Tam bi zgradil novo kočico in tam bi se končno počutili na svojem, če so že bili prah in so se morali v prah povrniti. Njega bi vsaj podnevi nehal preganjati spomin na kraj, kjer sta z Evo imela natočeno v žile neko drugo kri, kjer sta bila neumrljiva. In ko bi Kajn odraščal, bi odraščal v izvornem okolju prekletstva, ne da bi kaj begalo njegovo domišljijo —

Tako je mislil Adam, ko je hodil s kijem v roki proti nižavam.

Gozd se je čedalje bolj redčil in Adam je hodil vse do tistega trenutka, dokler mu ni pod nogo zapljuskal tolmun. Po nekaj korakih mu je zapljuskal drugi, še globlji. Šele tedaj je pogledal pozorneje. In glej, med že redkimi debli je bila voda, voda v nedogled, poplava je bila vzela ravnino in stepski gozd na nji.

Nikamor ni mogel več naprej. Samo nazaj je še mogel, na suha travnata pobočja, v visoke gozdove s šumečim listjem, na jase z naročaji divjih rož, na žametne trate, vse skupaj povezano s pentljami tekočih voda.

Bil je obsojen na noro lepoto izgnanske zemlje.

Bil je obsojen na raj.

Na jesen je šlo in svetloba je vlekla že na oranžasto, kjer je hodil. Na sončnih lisah v listju so ležale prve kostanjeve ježice. Vse je bilo neznanstveno tiho in je dišalo kakor po Evi.

Kaj na pomlad ali na še objestnejše poletje — na jesen je bil obsojen: na neko božansko umiranje, ki ga Vrt ni poznal, na ognjeni sijaj minevanja, ki ga nepostarljivi Vrt niti ni mogel poznati —

Čedalje lepše je bilo umiranje okrog njega, čim višji je postajal gozd. Nebo je bilo vse v zavojih sinjine, da je bila videti gmota krošenj kakor uklenjena v ogromno modro školjko. Območje hrastov je minilo, začevalo se je bukovje in barve so postajale še bolj smrtne in omamne.

Prišel je do jase, ki se je odpirala sredi samega bukovja. Tako mu je bilo, ko da stoji sredi jezera, kamor bi se od vseh strani v slapovih zlivale barve. Rumen slap je šumel poleg rjavega in škrlatnega vijoličastega. Zalivalo ga je krog in krog in vsa ta plima smrtnega sijaja se je dvigala in ga vlekla vase.

Znašel se je na tleh, moral se je ustaviti, od lepote ni mogel več naprej.

Tedaj ga je sredi blišča umirajočega gozda, kakršnega niti večnopomladni Vrt ni poznal, obšla misel: o, ko bi se

tudi moje meso nekoč poslavljal v tako milem razkošju! Toda kakšno izgnanstvo je bilo to, če on ni mogel naprej od same lepote? Le zakaj je bilo treba gozdu admirati v takšni slavi? Le zakaj je bilo treba nebu iti v zimo iz takšne sinjine?

Zakaj?

XI

Potem ko se je vrnil, se je na večer dolgo razgovarjal z Evo.

Pravzaprav njemu, ni šlo toliko za razgovarjanje z njo samo, za njena ramena, za njene prsi, tako bogate, potem ko je došla Kajna — jasa sredi bukovih slapov mu je bila namreč vžgala kri in domov je bil prišel pijan od vseh tistih barv in v žilah mu je plalo kakor od volje po sinu.

Toda Eva ni bila videti tako razpoložena. Tako ji je bilo, ko da se v njej še ni bila iztlela zamera zaradi njegovega nenadnega odhoda v nižave.

Adam ji je skušal razložiti vzrok svoje poti —

»Ko bi ti vedela, kaj se pravi kerubov meč v srcu, bi razumela. Zame je zemlja preveč lepa, razumeš? Od te lepote mi prihaja slabo, včasih je enostavno ne morem prenesti, obstanem in se stisnem za prsi. Kako naj gledam okrog sebe, kako naj gledam krošnje in oblake in zvezde s smrtjo

SAK: Št. Andraž 1:1 (1:0)

Komplicirani igralci brez trenerja

Slovenski atletski klub je po porazu v Treibachu pričakoval za konec tedna na Košatovem igrišču dvojce: večje število navijačev kot doslej in dve točki proti nasprotni enajsterici iz Št. Andraža. Prva želja se je uresničila, druga pa se je uresničila le delno. Slovenski atletski klub je dosegel le pičel neodločen rezultat in je tako „zapravil“ lepo prednost na lestvici. Iz dveh srečanj so slovenski nogometaši odnesli le boren „izkupiček“ — v Treibachu poraz, na Košatovem igrišču minulo nedeljo proti Št. Andražu pa le neodločen rezultat.

Od ostalih „resnih“ konkurentov za vstop v koroško ligo je edinole KAC osvojil obe možni točki. KAC je premagal na tujem Breže z rezultatom 5:4. Treibach se je moral zadovoljiti v Grabštanju z neodločenim rezultatom 1:1, Wolfsburg pa je remiziral v Dobrli vasi (1:1). Enajsterica iz Šmihela je odnesla iz Velikovca prav tako važno točko (tekma v Velikovcu se je končala brez zadetka). ASV — Možberk 0:0, Žrelec — Sinča vas 1:1.

Po izredno slabi tekmi sta se Slovenski atletski klub in moštvo iz Št. Andraža ločila z rezultatom 1:1. Že v prvem polčasu je Velik zatresel mrežo nasprotnika (enajstmetrovka), proti koncu tekme pa je gostom uspel zasluženi zadetek.

Postava: Mrkun, Sadjak, Kreutz, Woschitz, Salkič, Zabltnik (S. Hobel), Velik (Luschnig), Polanšek, Lazarevič, Hobel.

Slovenski klub še naprej vodi na lestvici vzhodne podlige, toda le še z dvema točkama prednosti pred KAC. Kaj je vzrok, da se je pretrgala odlična serija SAK, se je po nedeljski tekmi vprašal prenekateri gledalec, ki je tokrat videl nervozno, nedisciplinirano enajsterico, ki je morala po 90 minutah biti srečna, da se je tekma končala z neodločenim rezultatom? V isti sapi pa je treba povedati, da je nasprotna enajsterica bila eden slabših nasprotnikov. Zato je popolnoma nerazumljivo, da se je domače moštvo moralo zadovoljiti z delitvijo točk.

Brez dvoma je odsotnost trenerja Avdiča za slovensko moštvo hud udarec. Odbor mora najhitreje poiskati nadomestnika, ki pozna igralce in ki je z moštvom že imel opravka. Na vseh koncih in krajih se opazi, da igralcem

manjka človek, ki jih zna motivirati in ki zna izreči tudi trdo besedo, če je potrebno. Vsak, ki pozna slovensko moštvo ve, da so naši igralci — milo rečeno — komplicirani. Lahko bi jih primerjali s fantom, ki je izgubil v svoji razvojni dobi očeta in naenkrat si domišlja, da je že odrasel in da je vse kar stori sam, prav, vsi drugi nasveti pa so neumnimi, starokopitni, nepomembni... Prva naloga odbora mora biti ta, da poskrbi moštvo trenerja, ki bo nadomestil zbolelega Avdiča.

Ta zahteva oz. trditev ne pomeni, da je za slabo tekmo proti Št. Andražu kriv le odbor. Ne, to je le odkritosrčen nasvet, saj je uspeh slovenskega moštva v interesu nas vseh.

Ni še prepozno... (s tekme SAK : Št. Andraž).

Selani zopet uspešni

Preteklo soboto so Selani igrali na tujem in sicer proti najbližjemu sosedu — moštvo DSG v Borovljah. Borovljčani niso bili kompletni, zato tudi tekma ni bila preveč zanimiva.

Zastavljeni cilj, v tekmah proti Št. Ilju in Borovljam pridobiti dve točki, so Selani dosegli že preteklo nedeljo, ko so premagali moštvo iz Št. Ilja s 4:0. Vendar so igralci na tihem upali z dvema točkama tudi v igri proti Borovljam. Zaradi bolezni je izpadel standardni igralec Franci Dovjak, zato so Selani začeli igro precej defenzivno. Tako je v protinapadu, po lepi podaji Fere, Hribnik Norbert zadel prvi gol. Zdaj so Selani zaigrali nogomet, katerega so pravzaprav navajeni. V 35. minuti je po

Odkrita beseda pa velja tudi igralcem, ki svojih dolžnosti ne jemljejo več tako resno, kot bi jih morali. Nekateri igralci prihajajo na treninge presneto malokrat, nekaterih po zadnjih uspehih moštva sploh ni več videti — razen na tekmah. Tudi tu se mora zadeva spremeniti, sicer tudi najboljši trener ne more pomagati. Napačno bi bilo zvaliti vso krivdo na odbor ali na igralce.

Vsak naj oceni svoje delo in vsak bo moral priznati, da ima „slabo vest“. Priznati napake je človeško. Ni še prepozno, odbor naj z igralci sede za skupno mizo in v razgovoru poskusi najti „zavore“, ki jih je treba, četudi je večkrat težko, izključiti.

lepi akciji padel drugi gol. Strelec je bil tokrat Fera Jože sam.

V drugem polčasu je postala igra nekoliko slabša. Nasprotnik je seveda skušal stanje še izboljšati, toda skozi selsko obrambo ni bilo najti poti v gol. Igra se je končala z 2:0.

Selani trenutno zasedajo na lestvici 2. mesto (14 točk, razlika golov 27:7). Imajo pa tekmo manj kot prvi, odpovedano tekmo proti Pokrčam bodo morali nadoknaditi v naslednjih tednih. Naslednjo tekmo igrajo Selani na domačem igrišču proti moštvo NECA iz Celovca, ki postaja vedno močnejše. Zato prosimo navijače, da v čim večjem številu podprejo domače moštvo.

pravzaprav dani. Letos igra namreč v bistvu popolnoma isto moštvo kot v zadnjih letih. K moštvo sta prišla le Fera in golman Silvo Užnik, ki se je vrnil iz Šmarjete.

Moštvo je manjkala doslej le tista borbenost, katero je Fera uspelo vnesti v moštvo. „Vsakdo se bori za vsakogar“, Tako navduši gledalce. In res, moštvo se v vsaki tekmi bori do zadnjega, vsak posamezni igralec da vse iz sebe. Treningi so po dolgem času zopet odlično obiskani, dokaz, da vlada v moštvo morala, nenazadnje pa je to tudi zasluga trenerja.

Selani zasedajo po sobotni zmagi v Borovljah — z eno tekmo manj kot vodečo moštvo iz Bistrice v R. — z dvema točkama zaostanka, a z boljšo razliko golov, drugo mesto.

Zadnje tekme Selanov so dokazale, da je novemu trenerju že uspelo vtisniti moštvo svoj pečat. Doslejšnji uspehi pričajo o tem, da Selani od tekme do tekme postajajo močnejši in boljši. To je dejstvo, ki da vsakemu navijaču selskega moštva močno upanje, da bodo mogoče letos Selani prezimili kot jesenski prvak. Prepričan sem, da jim bo letos uspelo doseči ta cilj, seveda pod pogojem, da bodo še naprej tako uspešno delovali.

Naš športni reporter

piše Silvo Kumer

Selani so pridobili kot trenerja igralca SAK Jozeja Fero, ki se je po uspešni karieri kot igralec odločil za pot trenerja. Fera je svojo nogometno pot začel pri Pliberku, poleg tega

SAK v prvi razred je SAK končno uspelo pridobiti Fero.

Tukaj je pripomogel s svojo odlično borbenostjo in disciplino, katera je lahko vsem mlajšim za vzgled, slovenskemu mo-

Selani, novi trener, uspehi

pa igral tudi pri nogometnem moštvo Koroške dijaške zveze, iz katere se je pozneje po iniciativi. Dr. Zdravka Inzka izluščil Slovenski atletski klub. V Pliberku je vsa leta veljal za goladorja podlige, toda kljub temu ga je zmeraj vleklo k svojim prijateljem, ki so se tedaj borili še pod imenom SAK Radiše v najnižjem razredu. Po vsponu

štvu v podligo. Eno leto je igral tudi pri Dobrli vasi, nato se vrnil k SAK in tukaj končal svojo kariero. V vseh teh letih si je Fera nabral mnogo izkušenj, ki mu danes v Selah zelo koristijo. Kot navdušen trener je letos prevzel selsko moštvo, ki v zadnjih letih ni moglo odločilno prodreti na vrh lestvice, kljub temu, da so bili pogoji za uspeh

POSOJILNICA Celovec

Bahnhofstraße 1, (Priesterhaus)
9013 Klagenfurt/Celovec

Telefon: (04222) 57 3 56
Teleks: 42075 po cel a

Vedno smo Vam na voljo ZA VSE BANČNE POSLE, posebno

- TEKOČE RAČUNE podjetij in posameznikov (za plače, pokojnine, rente, štipendije itd.) s konkurenčno obrestno mero,
- NAKAZILA za Avstrijo in inozemstvo
- NAJUGODNEJŠO MENJAVO VALUT
- VNOVČEVANJE ČEKOV ter nabavo evročekov in inozemskih čekov
- KREDITE IN POSOJILA po ugodni obrestni meri
- ANONIMNE HRANILNE VLOGE (z geslom)
- STANOVANJSKO VARČEVANJE idr.

Zaupajte svoje denarne zadeve domači banki! — Pri nas ste VEDNO DOBRODOŠLI, posebno še v TEDNU VARČEVANJA od 25. do 29. oktobra.

BANČNA TAJNOST ZAJAMČENA!

**Vaša Posojilnica Celovec
Bahnhofstraße 1**

Opazili smo...

... da je zbolel trener Avdič, zato je moštvo popustila tudi (a ne samo) disciplina. Očividno pa je zbolel tudi predsednik SAK, saj ga na zadnjih dveh tekmah ni bilo videti.

Funkcionarji SAK Štefan Gregorič, Lenart Kac, Andrej Kumer in „kulturni general“ Nužej Tolmajer so že po prvem polčasu tekme med SAK in Št. Andražom napolnili kozarčke in pili na zmago slovenskega moštva — na žalost prezdodaj!

Ko so se ostali igralci že pripravljali za tekmo, je Justin Polanšek z nasmehom dejal, da je pozabil nogometne čevlje. Česar nima v glavi on, imajo drugi, bi lahko rekli — čevlje mu je prinesla dečva.

Očividno je Luschnig v prejšnji številki NT bral napačno: zopet je bil isti „cirkus“. Da ponovimo še enkrat — nogomet ni cirkus, marveč skupinska igra!

Na vsaki tekmi SAK je videti sivega moža iz Slovenjega Plajberka, ki trenerjem in igralcem rad soli pamet. Njegov komentar po prvem polčasu je vedno isti: „Fantje, nizko igrati, samo to, nizko igrati...“

Tudi župnik v Žitari vasi, gospod Nagele si je ogledal nedeljsko tekmo. „Bral sem v NT, da moram priti na Košatovo igrišče.“ Upamo, da bo župnik vzgled drugim!

V slovenskem moštvo igra odslej tudi „župan“. Ta naslov je dobil Martin Hobel na tekmi v Treibachu, kjer so ga gledalci klicali „gospod župan minumundusa“.

Njegov brat Sigi Hobel pa je zadnjo nedeljo očitno zamenjal Košatovo igrišče s celovskim mestnim gledališčem oz. s parlamentom. Drugače si ne morem razlagati njegovih teatraličnih reakcij na odločitve sodnika.